

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Allianssivalmistelu

Esitysmateriaali – vanhusneuvoston kokous 22.10.2024

Olli-Pekka Alapiessa, projektipäällikkö

KEUSOTE.FI

Johdanto materiaaliin

- Ikääntyneiden palveluiden ja suun terveydenhuollon palvelutuotannon allianssien valmistelu käynnistyi Keusotessa huhtikuussa 2024 osana tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimeenpanoa
- Tässä esitysmateriaalissa on tiivistetty tähän mennessä tehdyn valmistelutyön tausta, tavoitteet, prosessi sekä allianssin kohteet. Valmistelutyössä on keskitytty allianssin toimintaan perehtymiseen, yhteisten tavoitteiden kirkastamiseen sekä syksyn kilpailutusprosessin suunnitteluun.
- Esityksen tarkoituksena on antaa kokonaiskuva allianssin valmistelun tilanteesta. Yksityiskohtaiset suunnitelmat ja tavoitteet tarkentuvat syksyn kilpailutusprosessin, tarjouspyynnön jättämisen ja lopullisen allianssikumppanin valinnan myötä osana neuvottelumenettelyjä.

Sisältö

Allianssin tausta

Valmisteluprosessi

Allianssin kohde: ikääntyneiden palvelut ja suun terveydenhuolto

Muut huomiot ja erityiskysymykset allianssista

Allianssivalmistelu on osa Keusoten strategista kehittämistä – valmistelu käynnistettiin keväällä tuottavuusohjelman päätöksen yhteydessä

- Allianssin periaate linkittyy osaksi laajempaa **strategiaa ja palvelustrategiaa**
 - ”Palvelut tuotetaan yhdessä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.”
 - ”Hyvinvointialue käy jatkuvaa markkinavuoropuhelua tulevaisuuden palvelutarpeen osalta, varmistaen oikean suuntaisen markkinaohjauksen ja tarjonnan oikea-aikaisesti.”

- Allianssivalmistelu tehdään osana **hyvinvointialueohjelman** toimeenpanoa, jonka tavoitteena on:
 - ”Turvata asukkaiden tarpeita vastaavat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat sote- ja pelastuspalvelut.”
 - ”Taloudellisten tavoitteiden lisäksi ohjelmalla pyritään yhtenäistämään hyvinvointialueen toimintaa yli palvelualueiden ulottuvien, sujuvien palveluketjujen muodossa.”
 - Allianssi valmistellaan osana ohjelman 3. kärkeä: *palveluiden tuotantorakenteeseen vaikuttaminen*

- Keväällä 2024 hyväksytyssä **tuottavuus ja taloudellisuusohjelmassa** on linjattu allianssista ja on määritetty allianssin alustavat kustannussäästötavoitteet vuosille 2024-2026
 - Allianssimallit otetaan käyttöön osana palvelutuotantoa, vaikuttaen erityisesti palveluiden ostoihin
 - Ikäntyneiden väestövastuuallianssit (2,5M€)
 - Suun terveydenhuollon väestövastuuallianssit (0,5M€)

Sote-palveluiden allianssissa on useampia palveluntuottajia, jotka sitoutuvat yhteisiin toimintaperiaatteisiin ja tavoitteisiin

Mikä on allianssi?

Allianssimallissa sopimusosapuolet:

- Sitoutuvat allianssin toimintaperiaatteisiin, yhteistoimintaan ja luottamuksen rakentamiseen
- Muodostavat yhteisen organisaation
- Asettavat yhteiset tavoitteet
- Sitoutuvat yhteiseen kaupalliseen malliin ja avoimiin kirjoihin (open book) perustuvaan suunnitteluun ja laskutukseen
- Jakavat toiminnan hyödyt ja riskit
- Päättävät allianssin asioista yhdessä
- **Allianssimalli ei ole sama asia kuin ulkoistus!**

Miksi allianssimalli sote-palveluihin?

Allianssin yleisiä tavoitteita:

- ✓ Saada vaikuttavuus ja asiakastarpeet palveluntuotannon ytimeen
- ✓ Yhdistää julkisen, yksityisen (ja kolmannen sektorin) parhaat osaamiset ja tiivistää yhteistyötä näiden välillä
- ✓ Yhteistyön kautta lisätä toiminnan tuottavuutta jakamalla parhaita käytäntöjä ja toimintatapoja
- ✓ Edistää toiminnan jatkuvaa kehitystä

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lähde: hankintakeino

Keusotessa allianssin tavoitteena on muun muassa hillitä kustannuksia, ratkoa toiminnan haasteita sekä parantaa asiakkaille tarjottavien palveluiden laatua

Kustannuskasvun hillitseminen

- **Palveluiden kysynnän ja kustannusten** ennustetaan kasvavan tulevaisuudessa, erityisesti **väestön ikääntymisen myötä** ja myös suun terveydenhuollossa
- **Uusien toimintamallien ja yhteisten tavoitteiden** hakeminen perinteisten ostopalveluiden ja ulkoistusmallien tilalle hilliten palveluiden ostojen kustannuskasvua
- Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa määritetty jo alustavat kustannushyötytavoitteet ikääntyneiden palveluille (2,5M€) ja suun terveydenhuollon palveluille (0,5M€) vuodesta 2026 alkaen

Ratkaisut toiminnan haasteisiin ja erityiskysymyksiin

- Tilat: **tarve uudistaa nykyistä osittain heikossa kunnossa olevaa tilakantaa** sekä kehittää kestäviä asumisen ratkaisuja ja palveluverkkoa
- Teknologiat ja digipalvelut: allianssin kautta kyvykkyyden ja yhtenäisten ratkaisujen hakeminen mm. kotiin vietäville teknologioille

Palveluiden laatu ja vaikuttavuus

- Väestövastuumallin kautta koko **väestön terveyden parantaminen** ja **palveluketjujen saumaton toiminta** eri palvelumuotojen välillä
- **Ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpitäminen**, hoidon jatkuvuus ja päivystyksen käytön vähentyminen
- Palveluiden **saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen**

Tapausesimerkki: Tesoman hyvinvointialianssi Tampereella

- Tampereen kaupungin ja Mehiläisen allianssi oli Suomen ensimmäinen hyvinvointipalvelujen allianssi. Tesoman hyvinvointikeskus aloitti vuonna 2018
- Allianssi tuottaa Tesomalla alueen 23 000 asukkaan hyvinvointipalvelut esim. terveysasemapalvelut, suun terveydenhuolto ja ikääntyneiden kotihoitoa ja asumispalveluita
- Tesoman allianssi alitti sen ensimmäiselle sopimusjaksolle 1.4.2018–31.12.2021 asetetun tavoitekustannuksen 12 prosentilla (46M€ toteuma vs. 52,6M€ tavoite). Lisäksi lääkäriin ja hammashoittoon pääsee nopeasti sekä asiakaspalaute on ollut erinomaista

✓ Allianssi tunnistettu potentiaalisesti vaihtoehdoksi tuottaa palvelut myös Keusotessa

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lähde: YLE, Mehiläinen

Sisältö

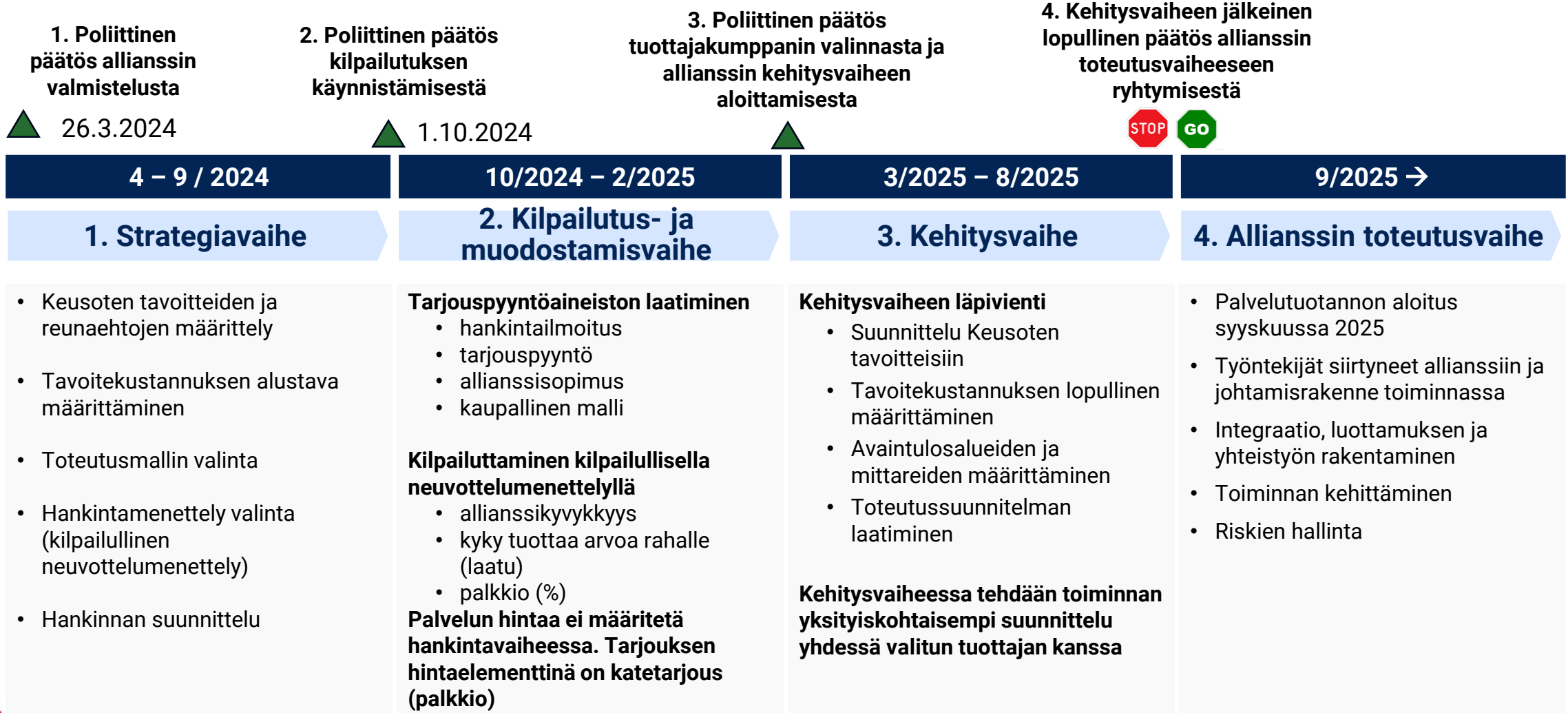
Allianssin tausta

Valmisteluprosessi

Allianssin kohde: ikääntyneiden palvelut ja suun terveydenhuolto

Muut huomiot ja erityiskysymykset allianssista

Allianssin valmistelu koostuu neljästä päävaiheesta – seuraavan vaiheen tavoitteena on toteuttaa kilpailutus allianssikumppanin valinnasta

Valmistelua on tehty projektiryhmän johdolla ohjausryhmän ohjauksella, lisäksi eri sidosryhmien ja markkinoiden kanssa on käyty keskustelua

Ensisijainen valmistelutyö

Ohjausryhmä

- Mari Patronen, palvelujohtaja, ikäihmisten palvelut
- Susanna Pitkänen, palvelujohtaja, terveyspalvelut ja sairaanhoito
- Antti Ylä-Jarkko, digi- ja tietujohtaja
- Monica Hostio, henkilöstöjohtaja
- Anu-Kaarina Suonpää, viestintäjohtaja
- Timo Liukkunen, hankintapäällikkö
- Taneli Kalliokoski, tila- ja tukipalvelujohtaja

Projektiryhmä

- Jussi Furuholm, projektipäällikkö, suun terveydenhuolto
- Olli-Pekka Alapiessa, projektipäällikkö, ikääntyneiden palvelut
- Miia Seistilä-Kyle, asiantuntija, kliiniset tukipalvelut
- Ann-Mari Tiainen, hankinta-asiantuntija,
- Laura Nummela, asiantuntija, asumisen kehittäminen
- Jussi Niemi, asiantuntija, tietohallinto
- Riina Kotaviita, asiantuntija, palveluverkko

Substanssi-kohtaiset työryhmät

- Ikääntyneiden palveluiden ja suun terveydenhuollon asiantuntijat Keusotesta

Sidosryhmien näkemykset

Keusoten sidosryhmien esittelyt ja osallistaminen

- Hyvinvointialueen johtoryhmä 22.8
- Palveluiden järjestämisen lautakunta 4.9
- Henkilöstöjaosto 10.9
- Ikääntyneiden palveluiden henkilöstöinfot 2.9, 9.9 ja 14.10.
- Suun terveydenhuollon henkilöstöinfo 7.9
- Hallituksen iltakoulu 24.9
- Vanhusneuvosto 22.10.
- Palveluiden loppukäyttäjien ja omaisten kuuleminen (loka- marraskuu)

Markkinoiden osallistaminen

- Yhteinen avoin markkinavuoropuhelu 3.9
- Yksityiskohtaiset keskustelut tuottajien kanssa heidän tarjoamastaan 16.9 – 28.9
- Yhteensä yhdeksän palvelutuottajaa

Sisältö

Allianssin tausta

Valmisteluprosessi

Allianssin kohde: ikääntyneiden palvelut ja suun terveydenhuolto

Muut huomiot ja erityiskysymykset allianssista

Kohteena ikääntyneiden palvelut ja suun terveydenhuolto – tarkkoja yksittäisiä palveluita tai väestövastuualueita ei ole vielä määritetty

Allianssin perustaksi valitut palvelukokonaisuudet tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa

1

**Ikääntyneiden
palvelut**

2

**Suun
terveydenhuolto**

Tarkemmat palvelut ja väestövastuualueet määritetään seuraaviin tekijöihin perustuen:

- Palvelutuotannon riittävä koko euromääräisesti vastaamaan kustannussäästötavoitteisiin
- Riittävä väestöpohja tehokkuuden edistämiseksi, mutta ei voi kattaa liian suurta aluetta Keusotesta
- Toiminnalle tunnistetut kehityskohteet:
 - Palvelutuotannon haasteet, joita voitaisiin allianssissa ratkoa
 - Nykyisten tilojen haasteet ja tilaratkaisut niihin
 - Palvelutuotannon nykyinen tehokkuus ja tuottavuuspotentiaali
- Alueiden maantieteellinen sijainti suhteessa toisiinsa ja alueiden erityispiirteiden huomiointi

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Allianssia on suunniteltu molempien palveluiden osalta 1-2 kunnan alueelle

Yleistä

- Allianssi tulee kattamaan todennäköisesti 1-2 kunnan aluetta per palvelu, ei koko Keusoten aluetta
- Alueiden rajauksia tarkasteltu tällä hetkellä kuntakohtaisesti, koska palveluntuottajien kanssa käytyjen alustavien keskustelujen myötä on tunnistettu tarve tarkasti rajata allianssin väestövastuualuetta
- **Lopullinen päätös alueista tehdään tarjouspyynnön jättämisen yhteydessä joulukuussa**

Ikääntyneiden palvelut

- Noin 90 000 asukkaan väestöpohjalle
- Ikääntyneen väestön osuus määritellään erikseen

Suun terveydenhuolto

- Noin 30 000 asukkaan väestöpohjalle
- Kattaa lähtökohtaisesti kaikki ikäluokat

Valmistelussa on valmisteltu palvelukohtaisesti tavoitteita ja mittareita, joista neuvotellaan osana hankintaa tuottajien kanssa

Yhteenveto Keusoten tavoitteista

Ikääntyneiden palvelut

Asiakkaat

- Palveluiden laatu ja vaikuttavuus
- Toimintakyvyn ylläpito
- Palveluiden saatavuus

Toiminta

- Kustannusten hillitseminen
- Kestävä palvelurakenne
- Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys

Suun terveydenhuolto

Asiakkaat

- Hoitoon pääsy ja hoidon sujuvuus
- Hoidon vaikuttavuus

Toiminta

- Kustannusten ja palvelukysynnän hillitseminen
- Tilaratkaisut
- Henkilöstöresurssin tehokas hyödyntäminen

Esimerkki Tesoman allianssin tavoitteista ja mittareista

Avaintulosalue (ATA)	ATA:n painoarvo	Mitä tavoitellaan	Mitä mitataan	Mittaamisen kohderyhmä	Tietolähde	Mittarin painoarvo
1. Lapset, nuoret ja perheet voivat hyvin	15 %	Lasten ja nuorten hyvinvointi laajasti	Alakoululaisien elämään tyytyväisyys, terveydentilan kokeminen, suun terveys	Tesoman alueen koulujen 4.-5.-luokkalaisten	Kouluterveyskysely 4.-5. lk	7,5 %
		Lasten ja nuorten hyvinvointi laajasti	Yläkoululaisien koettu terveys, oireet ja sairaudet, seksuaaliterveys ja suun terveys, perheen arjen toimivuus	Tesoman alueen koulujen 8.-9.-luokkalaisten	Kouluterveyskysely 8.-9. lk	7,5 %
2. Aikuisväestö on työ- ja toimintakykyinen ja voi hyvin	35 %	Merkitävimpien kansansairauksien (2-tyyppin diabetes ja sepelvaltimotauti) hoidon peittävyys	Hoitosuunnitelma tehty T2D- ja sepelvaltimotautipotilailla, %	Allianssin terveysaseman 18-65-vuotiaat ko. diagnoosin potilaat	Pegasos Tampere	15 %
		Merkitävimpien kansansairauksien (2-tyyppin diabetes ja sepelvaltimotauti) hoidon vaikuttavuus ja potilaiden hyvinvointi	Pitkäaikaisen verenokeritason ja LDL-kolesterolin suhteen hoitotasapainossa olevien 2-tyyppin diabeetikoiden ja sepelvaltimotautipotilaiden %-osuus	Allianssin terveysaseman 18-65-vuotiaat ko. diagnoosin potilaat	Pegasos Tampere	15 %
		Suun terveydenhuollon hoidon peittävyys	Hoitosuunnitelma tehty suun terveydenhuollon asiakkaille, % asiakkaista	Allianssin aikuisten STH:n asiakkaat	Effica Lifecare Tampere	5 %
3. Ikääntyneet ovat toimintakykyisiä ja hyvinvoivia	15 %	Ikääntyneiden kotona-asuminen ja toimintakyky	Kotihoidon asiakkaiden toimintakyky	Allianssin kotihoidon asiakkaat	Treen sosiaalipalvelujen asiakasjärjestelmä	5 %
		Ikääntyneiden hyvinvointi, päivystyksen käyttötarpeen väheneminen	Acutan käytön kustannukset per asiakas	Allianssin kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen asiakkaat	Tampereen SAP	5 %
		Ikääntyneiden hyvinvointi, sairaalapalvelujen käyttötarpeen väheneminen	Sairaalapalvelujen käytön kustannukset per asiakas	Allianssin kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen asiakkaat	Tampereen SAP	5 %
4. Raskaiden palveluiden käyttö vähenee	15 %	Erikoissairaanhoidon kustannusten kasvun hillitseminen	Esh-kustannusten muutos per asiakas verrattuna koko Tampereeseen	Allianssin terveysasemalle listautuneet asiakkaat	Sairaanhoidopiirien laskutus Tampereen kaupungilta; Treen SAP	15 %
5. Hyvinvointikeskuksen sidosryhmät ovat tyytyväisiä keskuksen toimintaan	20 %	Asiakastytyväisyys	Tyytyväisyys palveluihin (NPS)	Allianssin palveluja käyttäneet asiakkaat, joilta tiedossa matkapuhelinnumero ja lupa tekstiviesteihin	NPS-tekstiviestikysely palvelutapahtuman jälkeen	10 %
		Yhteistyökumppaneiden tyytyväisyys	Tyytyväisyys yhteistyöhön	Allianssin yhteistyökumppanit	Kyselylomake	10 %

HUOM! Mittareita ja tavoitteita on valmisteltu sisäisesti, ei julkisteta neuvotteluaseman kannalta ennen neuvotteluiden alkua

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lähde: Hankintakeino (https://www.hankintakeino.fi/sites/default/files/media/file/Tapauskuvaus-hankinnasta_Tesoman_hyvinvointikeskus_Tampere.pdf)

Sisältö

Allianssin tausta

Valmisteluprosessi

Allianssin kohde: ikääntyneiden palvelut ja suun terveydenhuolto

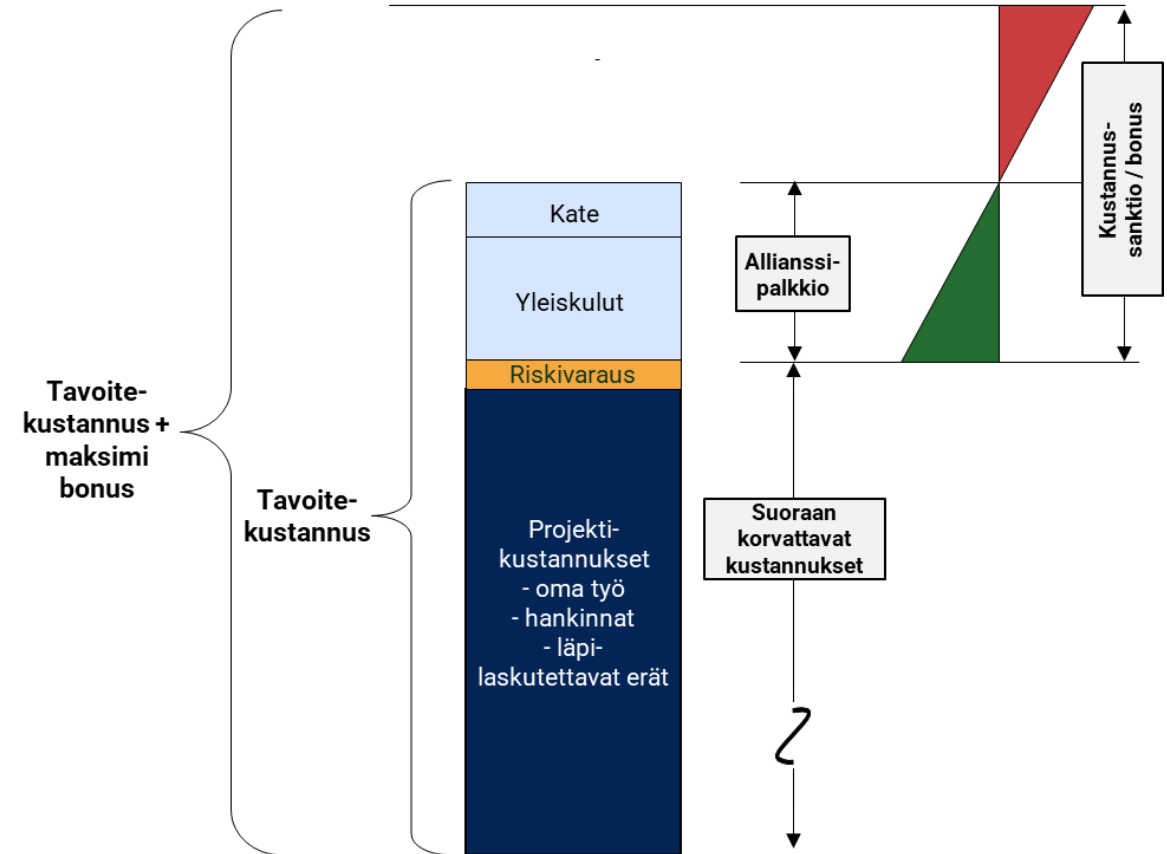
Muut huomiot ja erityiskysymykset allianssista

Sopimusneuvotteluiden yhteydessä allianssille neuvotellaan kaupallinen malli ja kannustinjärjestelmä ohjaamaan taloudellisia tavoitteita

Kaupallinen malli

- Kaupallinen malli koostuu:
 1. Suoraan korvattavista kustannuksista
 2. Palvelutuottajalle korvattavasta allianssipalkkiosta
 3. Kannustinjärjestelmästä
- Sopimusjaksolta maksetaan bonus ja/tai sanktio sopimusjakson avaintulostavoitteiden toteutumisesta
- Tavoitteiden ylittäminen johtaa bonusten maksamiseen palveluntuottajille ja alittaminen sanktioiden määräämiseen
- Jokaiselle sopimusjaksolle määritetään oma tavoitekustannustaso ja omat avaintulostavoitteet, joihin sopimusjakson kannustinjärjestelmä sidotaan

Kaupallisen mallin esimerkki, ei mittakaavassa

Lisäksi allianssille luodaan yhteinen projektiorganisaatio ja johtamisjärjestelmä

Allianssin johtamisjärjestelmän esimerkki

Valmistelussa on huomioitu erityiskysymyksiä ICT:n ja tilahallinnan osalta, joita käydään palvelutuottajien kanssa läpi neuvotteluissa

Keskeiset huomiot allianssiin

Avainkysymykset

ICT ja digi	<ul style="list-style-type: none">• Päätökset käytettävistä järjestelmistä (esim. toiminnanohjaus ja laatu järjestelmät)• Järjestelmäintegraatiot Keusoten ja valitun palvelutuottajan kanssa• Tiedon hallinta ja rekisterien ylläpito• Allianssin järjestelmien ja digitaalisten ratkaisujen linkittäminen tulevaan sähköiseen asiointialustan (hankintailmoitus julkaistu 11.6.2024)• Ratkaisujen hakeminen kotiin vietävien teknologioiden ja digipalveluiden hallintaan (nykyinen teknologiakatalogi)	<ul style="list-style-type: none">• <i>Mitä järjestelmiä Keusote haluaa ja aikoo käyttää tulevaisuudessa?</i>• <i>Otetaanko käyttöön toisen allianssikumppanin järjestelmät vai omat järjestelmät?</i>• <i>Mitä tietoja tallennetaan, minne ja kenen rekisteriin?</i>• <i>Mistä saadaan tietoa toiminnasta mm. mittareille ja onko tieto luotettavaa?</i>• <i>Mitä kotiin vietäviä teknologioita allianssikumppani voisi tarjota ja minkälaisia hallintamalleja teknologioiden ylläpitoon voitaisiin soveltaa?</i>
Tilahallinta	<ul style="list-style-type: none">• Allianssin ratkaisujen linkittäminen Keusoten toimitilaohjelmaan ja palveluverkkosuunnitelmiin• Tilaratkaisujen suunnittelu ja arviointi• Ikääntyneet: nykyisten asumispalveluyksiköiden ja uudisrakennuksien omistajuudet, suunnittelu ja arviointi• Tilaratkaisujen linkittäminen lainanottovaltuuksiin sekä vuokrateknisten asioiden selvittäminen	<ul style="list-style-type: none">• <i>Mitä tilasuunnitelmia on olemassa ja miten allianssi linkittyy niihin?</i>• <i>Mitä haasteita nykyisissä tiloissa on (sth ja ikääntyneet)?</i>• <i>Minkälaisia ratkaisuja tiloille tulisi luoda?</i>• <i>Miten tilatehokkuutta voidaan edistää?</i>• <i>Kuka rakennuttaa ja omistaa uudet mahdolliset tilat?</i>• <i>Minkälaisia ja kuinka pitkiä vuokrasuhteita solmitaan?</i>

Henkilöstövaikutukset selviävät osana tuottajien kanssa käytäviä lopullisia neuvotteluja, ensisijaisesti tavoitteena ei ole vähentää henkilöstöä

Tavoitteet henkilöstön suhteen

- Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys koetaan tärkeiksi, myös osana asiakastyön jatkuvuutta
- Allianssin valmistelutyössä tavoitteina tunnistettu muun muassa henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden vahvistaminen sekä henkilöstöresurssin tehokas hyödyntäminen
- Lisäksi valmistelutyössä on pohdittu henkilöstötyytyväisyyden mittarointia ja linkittämistä osaksi allianssin korvausmallia
- **Ensisijaisesti tavoitteena ei ole vähentää henkilöstöä!**

Mahdolliset henkilöstövaikutukset

- Tarkat henkilöstövaikutukset selviävät osana tuottajien kanssa käytäviä lopullisia neuvotteluja
- Työnantaja voi säilyä samana tai voi liittyä liikkeenluovutuksia riippuen neuvotteluista

Esimerkki Pirkanmaan Tesoman allianssista:

- Ei perustettu uutta erillistä organisaatiota
- Ei tehty liikkeenluovutuksia, vaan allianssiin piti erikseen hakea töihin
- Sieltä mistä väheni toiminta allianssin perustamisen seurauksena, niin avattiin sisäinen haku työntekijöille
- Valittu palveluntuottaja (Mehiläinen) vastaavasti rekrytoi oman henkilöstönsä allianssiin

Kiitos!

Allianssivalmistelu

[KEUSOTE.FI](https://www.keusote.fi)